

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců JUDr. Jarmily Ďáskové a Mgr. Petra Sedláka, v právní věci žalobce **J. J.**, zastoupeného Mgr. Danielem Hrbáčem, advokátem, se sídlem Šumavská 519/35, Brno, proti žalované **Masarykově univerzitě**, se sídlem Žerotínovo náměstí 617/10, Brno, v řízení o žalobě proti rozhodnutí rektora Masarykovy univerzity ze dne 13. 6. 2012, č. j. MU-PS/11023/2012/21995/PrF,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět soudního řízení

[1] Žalobce se žalobou doručenou osobně k zdejšímu dne 24. 8. 2012 domáhal vydání rozsudku, kterým by bylo zrušeno rozhodnutí rektora žalované ze dne 13. 6. 2012, č. j. MU-PS/11023/2012/21995/PrF, a žalovaná byla zavázána k povinnosti zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení.

II. Shrnutí průběhu správního řízení

[2] Z konkrétních okolností přezkoumávané věci je pro přehlednost vhodné chronologicky zdůraznit následující skutečnosti.

[3] Dne 27. 4. 2012 byl žalobci na základě ustanovení § 58 odst. 3 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (dále jen „zákon o vysokých školách“) rozhodnutím děkanky Právnické fakulty č. j. MU-PS/8608/2012/21995/PrF vyměřen poplatek za prodlouženou dobu studia ve výši 12.000 Kč. Poplatek byl vyměřen za období 16. 4. 2012 – 15. 10. 2012.

[4] Dne 28. 5. 2012 podal žalobce žádost o přezkoumání výše uvedeného rozhodnutí. Svou žádost odůvodnil tím, že jeho studium bylo v období od 30. 11. 2011 do 15. 4. 2012 přerušeno. Ke dni vyměření poplatku uplynulo pouze 130 dní, tedy necelých 5 měsíců dalšího studia, nikoli dalších započatých šest měsíců.

[5] Dne 13. 6. 2012 rozhodl rektor žalované o potvrzení rozhodnutí děkanky o vyměření poplatku za prodlouženou dobu studia a zároveň zamítl žádost o prominutí nebo snížení poplatku. Bylo zdůrazněno, že dne 6. 9. 2011 žalobce bezesporu započal dalších šest měsíců studia, a proto mu byl rozhodnutím děkanky Právnické fakulty ze dne 30. 9. 2011, č. j. MU-PS/16458/2011/16272/PrF, vyměřen poplatek za období 5. 9. 2011 – 4. 3. 2012. Další poplatková povinnost vznikla dne 16. 4. 2012, kdy se žalobce znovu (po přerušení studia) stal studentem, a proto mu byl poplatek vyměřen na dalších nových započatých šest měsíců studia.

[6] Proti rozhodnutí rektora žalované podal žalobce správní žalobu.

III. Obsah žaloby

[7] V žalobě žalobce zdůraznil, že napadené rozhodnutí je založeno na nesprávně zjištěném skutkovém stavu, a to nesprávném zjištění doby studia. Dále žalobce považuje rozhodnutí za nezákonné, neboť žalovaná nevzala v potaz dobu přerušení jeho studia, čímž bylo porušeno ustanovení § 54 odst. 2 zákona o vysokých školách a rovněž čl. 20 odst. 2 statutu žalované. Na závěr žalobce uvádí, že rozhodnutí trpí též vadou nepřezkoumatelnosti, neboť důvody, které žalovanou vedly k rozhodnutí nejsou v rozhodnutí samém vysvětleny.

[8] V žalobě žalobce uvádí, že dne 30. 9. 2011 mu byl vyměřen poplatek za studium za následující šestiměsíční období: 5. 9. 2011 – 4. 3. 2012. Podstatou žaloby pak je, že ode dne 5. 9. 2011, kdy započalo běžet již zaplacených šest měsíců studia, uplynulo do dne 27. 4. 2012, kdy bylo vydáno prvostupňového rozhodnutí č. j. MU-PS/8608/2012/21995/PrF pouhých 98 dní, neboť doba přerušení studia (30. 11. 2011 – 15. 4. 2012) se podle zákona o vysokých školách do doby studia nezapočítává. Žalobce uvedl, že rozhodnutí bylo vydáno zcela mechanicky z důvodu chyby v informačním systému žalované, který s dobou přerušení studia nepočítá.

IV. Vyjádření žalované

[9] Žalovaná v písemném vyjádření k žalobě ze dne 5. 11. 2012 navrhla, aby soud žalobu v celém rozsahu zamítl jako nedůvodnou.

[10] Dle žalované žalobce mylně vychází z toho, že zaplacením poplatku za prodlouženou dobu studia si student „předplatí“ určitý počet dní studia a teprve po jejich vyčerpání mu vzniká další poplatková povinnost. S tímto ovšem nemůže žalovaná souhlasit. Text ustanovení § 58 odst. 3 zákona o vysokých školách jasně stanovuje zpoplatněné období na šest měsíců, nikoli na určitý počet dní. Poplatek je stanovován dopředu (za započatých šest měsíců studia), nikoli zpětně (za skutečně odstudovanou dobu).

[11] Námitka nepřezkoumatelnosti je dle žalované ryze formální. Z rozhodnutí je zřejmé, na základě jakých skutečností bylo vydáno.

V. Replika žalobce

[12] Dne 31. 1. 2013 se žalobce vyjádřil k vyjádření žalované replikou. V ní setrval na svém názoru, že rozhodnutí je nezákonné, nepřezkoumatelné a založené na nesprávně zjištěném skutkovém stavu. Uvedl, že jeho výhrady k napadenému rozhodnutí nejsou založeny na „předplacení“ studia, nýbrž na jasné dikci zákona o vysokých školách. Žalobce poté zopakoval svou argumentaci opřenou o ustanovení § 58 odst. 3 a § 54 odst. 2 zákona o vysokých školách, příp. o relevantní ustanovení statutu žalované.

[13] Žalobce v replice také upřesnil svou námitku nepřezkoumatelnosti. Ta se vztahovala k rozhodnutí rektora žalované, nikoli k rozhodnutí děkanky Právnické fakulty. V druhostupňovém rozhodnutí údajně zcela absentovalo odůvodnění, neboť argumentace byla pojata v duchu „je to pravda, protože je to pravda“.

[14] Na závěr žalobce uvedl, že pokud by měl soud vycházet z výkladu zákona o vysokých školách podaného žalovanou, že se poplatek stanovuje vždy přesně na šest kalendářních měsíců a po jejich uplynutí se stanoví další poplatek, a to bez ohledu na přerušení studia, pak měla žalovaná vyměřit poplatek na období 5. 3. 2012 – 4. 9. 2012. Rozhodnutí je i tak nezákonné.

VI. Posouzení věci krajským soudem

[15] Žaloba byla podána v zákonné dvouměsíční lhůtě dle ustanovení § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „soudní řád správní“), osobou k tomu oprávněnou dle ustanovení § 65 odst. 1 soudního řádu správního a jde o žalobu přípustnou ve smyslu ustanovení § 65, § 68 a § 70 soudního řádu správního.

[16] Soud přezkoumal napadené rozhodnutí, vázán rozsahem a důvody, které žalobce uplatnil v žalobě (ustanovení § 75 odst. 2 soudního řádu správního). Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 soudního řádu správního). Dospěl k závěru, že žaloba není

důvodná. V souladu s ustanovením § 51 odst. 1 soudního řádu správního soud rozhodl o věci samé bez nařízení jednání, poté, kdy účastníci řízení s takovým postupem vyslovili souhlas.

[17] Nejprve se soud zabýval otázkou pasivní legitimace. Dle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu platí, že *„osoba žalovaného není určena tvrzením žalobce, ale kogentně ji určuje zákon. Je tedy věcí soudu, aby v řízení jako se žalovaným jednal s tím, kdo skutečně žalovaným má být, a ne s tím, koho chybně žalobce v žalobě jako žalovaného označil. Zvláštní usnesení se o tom nevydává,“* (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 10. 2004, č. j. 5 Afs 16/2003-56).

[18] Žalobce ve své žalobě žalovanou správně označil jako Masarykovu univerzitu, jakkoliv je přezkoumávané rozhodnutí rozhodnutím rektora Masarykovy univerzity. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2009, č. j. 5 As 86/2008-52). Podle ustanovení § 7 odst. 1 písm. b) zákona o vysokých školách je rektor samosprávným akademickým orgánem veřejné vysoké školy a podle ustanovení § 10 odst. 1 téhož zákona je v čele veřejné vysoké školy rektor, který jedná a rozhoduje ve věcech školy, pokud zákon nestanoví jinak. Do kompetence rektora jako nejvyššího představitele veřejné vysoké školy tedy náleží vše, co zákon o vysokých školách nesvěřil jinému orgánu. Podle ustanovení § 6 odst. 1 písm. e) zákona o vysokých školách do samosprávné působnosti veřejné vysoké školy patří zejména rozhodování o právech a povinnostech studentů.

[19] Dále se soud zabýval žalobcem vznesenou námitkou nepřezkoumatelnosti, neboť z ustálené judikatury správních soudů vyplývá, že pokud by soud dospěl k závěru, že určité rozhodnutí je nepřezkoumatelné, zruší je bez dalšího a pak se zpravidla nemůže zabývat dalšími v žalobě vznesenými námitkami.

[20] Soud se v dané věci neztotožnil s názorem žalobce, že by rozhodnutí rektora žalované nebylo možné přezkoumat. Na veškeré námitky uplatněné v žádosti o přezkum bylo v rozhodnutí reagováno, přičemž z odůvodnění je zřejmé, jakými úvahami se rektor žalované při rozhodování řídil. Odůvodnění je sice stručné, ale jsou v něm uvedeny právní normy, podle kterých rektor žalované postupoval. Koneckonců i samotnému žalobci bylo jasné, z jakého právního výkladu rektor žalované vycházel, když na něj kritickým způsobem reagoval.

[21] Stěžejní žalobní námitka se týkala běhu šestiměsíční lhůty, za kterou byl žalobci vyměřen poplatek za delší studium. Dle žalobce se do této doby započítává pouze období, kdy byl studentem. Pokud tedy přerušil studium, které následně obnovil až po konci této šestiměsíční lhůty, není možné, aby mu byl ihned vyměřen nový poplatek za období dalších nových šesti měsíců studia.

[22] Jiný názor sdílela žalovaná, podle které je zpoplatněným obdobím vždy šest po sobě jdoucích kalendářních měsíců nezávisle na následném přerušení studia. Dle žalované není možné tuto lhůtu rozdělit na dny, neboť poplatek se vyměřuje předem.

[23] Soud vyšel z ustanovení § 58 odst. 3 zákona o vysokých školách, podle kterého studuje-li student ve studijním programu déle, než je standardní doba studia zvětšená o jeden rok v bakalářském nebo magisterském studijním programu, stanoví mu veřejná vysoká škola poplatek za studium, který činí za každých dalších započatých šest měsíců studia nejméně jedenapůlnásobek základu; do doby studia se započtou též doby všech předchozích studií v bakalářských a magisterských studijních programech, které byly ukončeny jinak než řádně

podle § 45 odst. 3 nebo § 46 odst. 3, přičemž období, ve kterém student studoval v takovýchto studijních programech a v aktuálním studijním programu souběžně, se do doby studia započítávají pouze jednou.

[24] Dále podle ustanovení § 54 odst. 2 zákona o vysokých školách platí, že v době přerušení studia není osoba studentem.

[25] Soud proto dospěl k závěru, že není nutné, aby byl student, kterému byl vyměřen poplatek, studentem po celou dobu následujících šesti měsíců. Z hypotézy právní normy obsažené v ustanovení § 58 odst. 3 zákona o vysokých školách tento požadavek explicitně nevyplývá a nelze ho dovodit ani jiným výkladem. Z ustanovení § 58 odst. 3 zákona o vysokých školách vyplývá pouze podmínka, že student v okamžiku vyměření poplatku studuje ve studijním programu déle než stanoví zákon.

[26] Ze zákona ani nevyplývá, že tento poplatek je poplatkem za celých šest měsíců studia, ale pouze započatých šest měsíců studia. Jestliže tedy byl žalobci, v souladu s ustanovením § 58 odst. 3 zákona o vysokých školách rozhodnutím ze dne 30. 9. 2011, č. j. MU-PS/16458/2011/16272/PrF, které není nyní soudem přezkoumáváno a je tedy považováno za správné (z důvodu presumpce správnosti správních aktů), vyměřen poplatek za období 5. 9. 2011 – 4. 3. 2012, pak pro posouzení rozhodnutí v nyní souzené věci není nikterak relevantní, že žalobci bylo přerušeno studium v období 30. 11. 2011 – 15. 4. 2012. Obiter dictum soud může dodat, že žalobce zaplatil 12.000 Kč za období 5. 9. 2011 – 30. 11. 2011, tedy za období započatých šesti měsíců, tak jak stanoví zákon.

[27] Poměrně často se v praxi také stává, že student v prodlouženém období studia, za které je povinen platit, studium dokončí, ať už řádně nebo neúspěšně, nicméně ze zákona o vysokých školách nevyplývá požadavek, že by takovému studentovi měla být vrácena poměrná část poplatku. Poplatkem za studium si tedy student „nepředplácí“ dobu šesti měsíců studia, jak se snažil ukázat žalobce, ale pouze možnost následujících šesti měsíců studovat s tím, že je pouze jeho volbou, zda studium přeruší, dokončí, ukončí apod.

[28] Soud také přisvědčil argumentaci žalované, že zákon o vysokých školách hovoří o šesti měsících, čímž se myslí souvislé období šesti měsíců po sobě jdoucích, které není možné rozdělit na jednotlivé dny, které si student může kdykoli postupně „vyčerpávat“. Nebylo by ani možné určit, zda jde o 180 dnů (6x 30 dnů), 186 dnů (6x 31 dnů) nebo třeba 182,5 dne (půl roku) apod. Výklad zastávaný žalobcem by vedl k dalším výkladovým potížím. Soud tedy (z důvodu právní jistoty žalobce i žalované) odmítl takový výklad, který by s sebou přinesl další nejistoty.

[29] Námitka nesprávně zjištěného skutkového stavu byla v podstatě totožná s výše vypořádanou námitkou, neboť nesprávně zjištěný skutkový stav měl spočívat pouze v tom, že lhůta šesti měsíců byla špatně vypočtena, neboť nebylo vzato v potaz následné přerušení studia žalobce. K této věci se soud již vyjádřil výše.

VII. Shrnutí a náklady řízení

[30] Při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí soud nezjistil, že by došlo ze strany žalované k chybné aplikaci zákona o vysokých školách, popř. jiné nezákonnosti. Naopak s žalobcem uplatněnou argumentací se soud z důvodů uvedených shora neztotožnil, rozhodnutí

rektora žalované proto nelze označit za nepřezkoumatelné, nezákonné a vydané v rozporu s právními předpisy.

[31] Za tohoto stavu věci soudu nezbylo, než žalobu v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 soudního řádu správního jako nedůvodnou zamítnout.

[32] Výrok o náhradě nákladů řízení ve vztahu mezi účastníky je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 věta první soudního řádu správního, podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníku, který ve věci úspěch neměl. Žalobce nebyl ve věci úspěšný, proto právo na náhradu nákladů řízení nemá, úspěšné žalované pak žádné náklady nad rámec jeho jinak běžné administrativní činnosti nevznikly. Z těchto důvodů soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 9. října 2013

JUDr. Jaroslava Skoumalová, v. r.
předsedkyně senátu